

DEF Département de l'enseignement
et de la formation professionnelle
DGEO Direction générale de l'enseignement
obligatoire et de la pédagogie spécialisée

Opcije sposobnosti orijentisane k(a) zanatu u opštem/općem sm(j)eru

Informacija za roditelje

Post-obavezno obrazovanje

Godine 9S do 11S

Kao nastavak brošure koja predstavlja 9. i 10. razred srednje škole I (ciklus 3), ovaj dokument opisuje opcije sposobnosti usm(j)erene k(a) zanatu (options de compétences orientées métiers, OCOM). Ove opcije predstavljaju važan sadržaj u opštem/općem sm(j)eru. One unapr(ij)eduju v(j)eštine učenika s ciljem upisa na zanat, u škole opšte/opće kulture i poslovne škole, gimnazije ili škole profesionalne zrelosti.

OCOM opcije su uvedene u rasporedu časova 9., 10. i 11. razreda na osnovu član(k)a 94 zakona o obaveznom obrazovanju (LEO) i član(k)a 70 propisa za prim(j)enu zakona LEO (RLEO) kao i okružne odluke br. 157 "Opcije sposobnosti usm(j)erene k(a) zanatu".

www.vd.ch/scolarite

Izvori: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Jedini su m(j)erodavni pravni osnovi i Opšta/Opća pravila oc(j)enjivanja (CGE), koja regulišu sva pitanja.

Opšte/Opće informacije

Radom na projektu, ličnom ili zajedničkom, opcije sposobnosti usm(j)erene k(a) zanatu (OCOM) teže da razviju samostalnost učenika, da ih nauče da sarađuju i da ih osposobe da donose odluke. U okviru OCOM opcija, učenje koje je stečeno iz konkretnih prim(j)ena mobilnišću i razvijaju znanje učenika, jačaju njihov os(j)ećaj za stečeno znanje u razredu i podržavaju sticanje potrebnih sposobnosti za upis u početno profesionalno obrazovanje.

Okvir opcija sposobnosti usm(j)erenih k(a) zanatu

Četiri časa OCOM-a se d(ij)ele na dv(ij)e grupe: grupa Opšte/Opće obrazovanje i grupa zanatskih, um(j)etničkih, poslovnih ili tehnoloških opcija (artisanales, artistiques, commerciales ou technologiques, AACT).

Grupa Opšte/Opće obrazovanje, se predaje c(ij)elom razredu, dva časa ned(j)eljno/tjedno, i sadrži tematike *Mediji, slike i tehnologije informisanja i komunikacije* (MITIC) i *Lični izbori i projekti* (pristup profesionalnom sv(ij)etu, approche du monde professionnel, AMP). Putem tih projekata, MITIC, francuski, matematika i OCOM AACT se takođe(r) uče. Poseban značaj se daje AMP-u u 10. i 11. razredu. Jedan deo/dio tog školskog vremena se može odvojiti za vođenje razreda.

Zanatske, um(j)etničke, poslovne ili tehnološke opcije imaju za cilj da upotpune obrazovanje učenika u različitim predmetima i tematikama predviđenim Romanskim nastavnim planom (Plan d'études romand, PER) ili njegovima dodacima u kantonu Vaud. Školske ustanove pružaju sl(j)edeće OCOM AACT opcije u vezi s(a) najmanje tri različita pristupa PER-a:

Romanski nastavni plan (PER)

www.plandetudes.ch

PER definiše školske sadržaje obaveznog obrazovanja za Romansku Švajcarsku/Švicarsku. PER opisuje šta/što učenici moraju da nauče tokom /tijekom jedanaest godina školovanja.

Zanatske, um(j)etničke, poslovne ili tehnološke opcije (OCOM AACT)

Manuelne i stvaralačke aktivnosti
Vizuelne um(j)etnosti

Ekonomija, pravo i građansko obrazovanje

Nutricijsko obrazovanje

MITIC - Numerička tehnologija

Prirodne nauke

Uz odobrenje departmana, školska ustanova može izuzetno da ponudi opciju u vezi s(a) nekim drugim predmetom koji priprema za početno profesionalno obrazovanje.

Odluku o konačnom izboru opcija donosi prava škole koji uzima u obzir uslove/uvjete predavanja i dostupne materijalne mogućnosti.

Izbor zanatske, um(j)etničke, poslovne ili tehnološke opcije

Na kraju 8. razreda, učenik bira jednu OCOM opciju koja pripada grupi zanatskih, um(j)etničkih, poslovnih ili tehnoloških opcija (AACT) koju će da prati, u principu, tokom/tijekom c(ij)elog post-obaveznog obrazovanja.

Na kraju 9. razreda, učenik ima mogućnost da prom(ij)eni opciju u skladu s(a) njegovim nam(j)erama za dalje obrazovanje.

Na kraju 10. razreda, prom(ij)ena OCOM AACT opcije je ograničena.

Svaka prom(ij)ena opcije mora biti zatražena od strane roditelja i obrazložena od strane učenika.

Modaliteti oc(j)enjivanja

Među OCOM opcijama, jedino se oc(j)enjuje zanatska, um(j)etnička, poslovna ili tehnološka (AACT) opcija. Njen/njezin pros(j)ek uzima se u obzir, s(a) jedne strane, u glavnoj grupi koju čine svi predmeti, a s(a) druge strane, u suženoj grupi predmeta.

Sužena grupa	francuski + matematika + n(j)emački + zanatska, um(j)etnička, poslovna ili tehnološka opcija
--------------	--

Značajni radovi (travaux significatifs, TS): redovno i tokom/tijekom c(ij)ele godine, oc(j)enjivanje školskog rada učenika se vrši značajnim radovima. Oni su značajni elementi oc(j)enjivanja. Svaki značajni rad se odnosi na bar jedan od ciljeva određenih Romanskim nastavnim planom (PER) s(a) jednim ili više elemenata koji su predmet nastave.

Dotatni radovi (travaux assimilés, TA): serija radova koji jedino prov(j)eravaju usvajanje znanja ili specifičnih tehnika. Taj skup radova se globalno oc(ij)enjuje po predmetu. Za svaki predmet, broj dodatnih radova ne sm(ij)e pr(ij)eći četvrtinu svih radova.

Ispit za dobijanje sv(j)edočanstva

Na kraju 11. razreda, OCOM AACT opcija je uvrstana u predmete za koje se polaže ispit za dobijanje sv(j)edočanstva. Ona se polaže usmeno i/ili pismeno ili na neki drugi način, shodno njenom/njezinom sadržaju. Kao i za ostale predmete za koje se polaže ispit, konačni godišnji pros(j)ek OCOM AACT opcije uzima u obzir dv(ij)e trećine godišnjeg pros(j)eka za 80% i dobijene oc(j)ene na ispitu za 20%.

Godišnji pros(j)ek, prim(j)er računanja	Pros(j)ek oc(j)ena dobijenih na časovima	4,2
	Oc(j)ena na ispitu za dobijanje sv(j)edočanstva	4,5
	Bodovanje: $(4,5 \times 0,8) + (4 \times 0,2) =$	4,3
	Zaključni godišnji pros(j)ek (zaokružen do pola boda)	4,5

Predstavljanje ciklusa 3

Brošura koja objašnjava ciklus 3, a posebno 9. i 10. razred je dostupna na našoj Internet stranici: www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Svjedočanstvo na kraju 11. razreda

Brošura koja objašnjava uslove/uvjete dobijanja sv(j)edočanstva za učenike 11. razreda i uslove/uvjete prijema u vezne i popravne razrede kao i na post-obavezna obrazovanja je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Struktura obaveznog školovanja kantona Vaud

		Rac1 i Rac2 dopunski razredi		post-obavezno obrazovanje I
14-15 godina	11S	treći ciklus opšti/opći sm(j)er	treći ciklus pre-gimnazijski sm(j)er	
13-14 godina	10S			
12-13 godina	9S			
11-12 godina	8P	drugi obavezni ciklus		osnovna škola
10-11 godina	7P			
9-10 godina	6P			
8-9 godina	5P			
7-8 godina	4P	prvi obavezni ciklus		
6-7 godina	3P			
5-6 godina	2P			
4-5 godina	1P			

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/2020664

